

Hospodářská Besídka.

Účtování na farmě.

(Píše P. J. Drábek.)

(Dokončení)

Nyní máme polní stroje, \$300; dva vozy a bogy \$200; čtyři tažné koně \$500; jeden do bogů \$150; postroje na pět koní \$80; krávy \$90; tudíž movitého majetku \$1.320.

Dále 160 akrů půdy, rozdělené asi takto: 120 akrů polnosti, ostatní jsou luka, pastviště a jiné.

Semeno na 40 akrů pšenice 80 bušlů \$50; 40 akrů ovesa 120 bušlů \$50; korna \$5; provázky na vázání \$10. Od mláčen 600 bušlů pšenice \$20; od 1200 bušlů ovesa \$24; strava při mláčení \$6; dohromady \$50.

Pšenice, 600 bušlů po 65c, jest \$390; oves, 1200 bušlů po 35c, jest \$420; a korna, 1200 bušlů po 40c, jest \$480.

Příjem za pšenici \$390
Za oves 420
Za kornu 480
Příjem z pastviště 150

Celkový příjem \$1.440
Vydání od práce \$2.000
Semena 100
Provázky 10
Od mláčen a strava 50
Krmení pro 5 koní za rok 200
Krmení pro 2 krávy 50

Celkem vydání za rok \$2.410
Výše uvedená, ač celkem správné, bude se zdáti na první pohled příliš vysoké, proto ubereme polovici platu hospodáři, polovici hospodyně a dvě sté dětem. Celkem tudíž \$800. Taktéž tabouňům ubereme \$200.

Budeme čítati celkem od práce \$1.000; různá vydání \$400, celkem tudíž vydání \$1.400.

Příjem:
Pšenice \$390
Oves 420
Korna 480
Pastviště a luka 150
Sto tun hnojiva 100

Celkový příjem \$1.540
To však dosud není vše.

Farmář jest oprávněně počítat jako obchodník a průmyslník. On jest povinen vše počítat jako kapitál, z něhož by dostával úrok. A jelikož tento kapitál (farma) podléhá zkázonosným živlům, musí s tímto počítat. Kdyby toto opomenul, jistě by k stáří ocitl se na cestě k chudému domu, zrovna tak jako to chodí v státech novoanglických, jak pan Hrubetz v "Hospodáři" popisoval.

Mnoho se v přítomné době mluví o stodollarových akrech, zvláště od té doby, co pan Wilson náš nejvyšší hospodář ve Washingtone oznámil celému světu, jak americký farmář bohatne. Co mne se týká, soudím jako všeobecně známý milionář Jim Hill, že totiž v této vysoké ceně jest mnoho "vody".

Odhadneme tuto farmu o které píšu s celým zařízením, jak výše jsem uvedl na \$10.000, mimo úrody.

Farmers Bulletin č. 192 na stránce 6 podává vzezajímavou tabulku, týkající se vysávání půdy.

Rozepsati se o ní úplně, nezbyvá zde místa, proto podávám pouze toto: "Praví se, že farmář, který prodá na příklad za \$10 pšenice, zároveň s touto prodal tučnost (fertility) své půdy. S ovsem prodá \$3.86, s kornou \$3.78, s ječmenem \$3.03, s lučnou semenem \$5.00, jetelové seno \$7.07 atd. Zde máme cosi určitého a spolehlivého. Jest to od nejvyššího pramene v zemi "U. S. Department of Agriculture".

Dle výše uvedených číslic nikdo nebude mti přičinu tvrditi, že přebíhám, když vezmu dollar a 50 centů z každého akru, při každé úrodě. K tomuto mohla by se

připočísti hodná porce ztráty následkem splachování půdy, hlavně na polích kopčitých. Voda ode-mele snad také tolik půdy, jako co obilí vyssaje. Vezmeme tedy pouze \$1.50, fekněme \$2.00 ztráty na tučnosti půdy.

Osobního majetku jsme napočítali rovným číslem \$1.300. Ten to majetek dojísta ztrácí 8 procent na své hodnotě ročně. Jinými slovy — ve dvanácti letech od času koupi, téměř vše obrátí se v staré železo a kosi a kůži. Ve výše uvedeném měly býti zahrnuty správký stroje. Osm procent z \$1.300, činí \$104; vezmeme rovně 100 dollarů ztráty ročně na majetku osobním. Také musíme počítati úrok z celé farmy, našeho to kapitálu. Osm procent jest všeobecně uznáváno za pravou míru úrokovou v podobných případech. Odhadli jsme celý kapitál, totiž stroje, koně, farmu atd. na \$10.000. Osm procent máme ročně \$800. Stavby odhadli jsme na \$1.500. V pěti letech od postavení, započnou mnohé opravy, hlavně barvení a papírování domu pro obývání.

Po deseti letech nastává opět nové barvení, nové komíny, správký na požezdíve a více jiných. V patnácti letech nový šindel a jiné. Na to všechno každým rokem asi \$15, pojistného \$10; celkem asi \$25 ročně. Za pojistné a správu zajisté, že to platí nejníž.

A nyní počítejme, mnoho-li farmáři zbylo — dát do banky.

Vydání:
Semena \$ 100
Provázky k vázání 10
Od mláčen a strava 50
Krmení pěti koním 200
Krmení pro dvě krávy 50
Od práce za rok 1000
Ztráta vyssátím půdy 200
Ztráta na majetku osob 100
Úrok za celý kapitál ročně 800
Správy a pojistné na stavby 25

Celoroční vydání \$2535
Příjem:
Pšenice \$390
Oves 420
Korna 480
Pastviště a luka 150
Sto tun hnojiva 100
Krávy a slepice 200

Celkový příjem \$1740
Deficit \$795

A výdělek? Nemůžeme zde tvrditi, že jest vše udáno na vlas. Ačkoliv jsem po několik roků vedl účty, t. j. příjem a vydání, tímto způsobem jsem nikdy neúčtoval. Zde je viděti, jak farmáři chybují, neúčtují-li tak, jak je svrchu naznačeno.

Vládní poslední census v roce 1900 udává průměrný hrubý příjem na farmách na \$650.

K lepšmu pochopení celé věci, vynechme ten úrok z celkového kapitálu \$800 a dostaneme málem rovinu Příjem i vydání přibližně \$1840.

Z celkového vydání tedy připadá rodině, koňům atd. za práci \$1.000. Nyní okradem koně o jich mzdu a dáme to rodině. To tedy má rodina za rok práce beze stravy. Na stravu počítejme \$300 na rok a zbude nám \$600. Z toho má se platiti štátstvo, palivo, lékař, právník a množství jiného vydání. Samo sebou se rozumí, že než se rok s rokem sejde, že mu mnoho hotových nezbuďe. Zde máme pěkný obrázek! Celá rodina pracuje celý rok za \$1000 bez stravy. Pět tažných koní pracuje pouze za stravu. Žádný úrok z kapitálu a k tomu bydlí ještě na poustevně, odloučen od společného života. Mnohý nádenník vydělá více. Remeslník vydělá tolik do roka, jako celá rodina s celou farmou. Totéž platí u klerků a jiných. Jak má rentýř vyjiti, který ještě polovici musí dáti nájemného, jest poněkud těžkou otázkou? Farmáři počítejte, na vše.

Ku konci prosím, aby každý mé chyby poopravil; buď mu za to poděčen. Též musím podotknouti, že toto zde nespíšu z nějaké "dišperace". Sám vlastním jednu z nejlépe zařízených farem blížě Omahy.

Poznámky. Číslo za hnojivo jako příjem už to bylo příliš vysoko, kdežto úbytek okrádáním půdy příliš nízko. Průměrný farmář nevrátí ani padesátý díl výživných látek na své pole, co z něho každoročně vyssaje — vykrade. Též bych rád upozornil naše bohé farmáře, aby se nenechali oslepti stálým povykem o svém bohatství. Mažou vám med kolem úst a hází prach do očí, byste neviděli zloděje, kteří vám při každé příležitosti kapsy vybírají. Neřízte prodejce ani koupě, aby vás ne přihouli. Odkud se vzali ti bankéři, milionáři a podobná chasa? Jest zde pouze jediná odpověď. Zákonitě to vykořistili hlavně z vás a vašich farem. A za toto do nebe volající křivdu je ještě přímo zbožňujeme, nazýváme pány a volíme za své nejvyšší úředníky.

Naše listárna.

12. ledna roku 1906, obdrželi jsme čtyři zajímavá sdělení, která zajisté za sebe mluví. Jan Glowacki, N. Amherst, Ohio, píše: "Mé nejsrdčejší díky Vám za to, že jste mne vyléčili z těžkého nachlazení plic. Mohu vždy doporučovat Severův Balsám pro plicy." Frant. Chorvak, Raddle, Ills., píše: "Ani jsem nevyužil celé lahve Severova Balsámu pro plicy a již mne opustil onen těžký kašel, na který jsem trpěl." Mikuláš Nimohaj, Canton, Ohio, píše: "Ustavičně jsem kašlal a než jsem stálé bolšati v hrudi. Začal jsem užívat Severova Balsámu pro plicy, který mne vyléčil." Mart. Remejko, Waltham, Mass., praví: "Severův Balsám pro plicy jest výtečný lék a v několika dnech mě uzdravil." Podobná dosvědčení přesevědují. Užívejte Severova Balsámu na plicy proti svému kašli a proti nastuzení. Cena 25c a 50c ve všech lékárnách a u W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Každému se osvědčilo

Na základě nespočetných doporučení, jež každodenně přicházejí, dokázáno jest, že nejlepší lékem pro zažívací ústrojí, jaký doposud bylo možno připravit, jest

Karlovarské Žaludeční Hořké Víno

nipravené z horských a importovaných bylin léčivých, jež jména jsou na viněte každé lahve vyjmenována, a z Vína Medového. Trpíte-li zácpou, užijte Karlovarské a ono vás úplně vyhoří. Neužívejte žádné jiné obyčejné hořké, protože dnes můžete obdržeti ten pravý, čistý, nekadný a jistě účinnější lék, kterému žádný jiný se nevyrovná.

Karlovarské jest výtečné pro muže, lahodné pro ženy a nejlepší pro děti. Kdyby váš lékařník neb obchodník neměl jej na skladě a nabízel vám jiné, dopište ihned na

U. S. Medicine & Importing Co., A. V. Roubal, majitel, 2819-21 Larimer St., Denver, Colo.

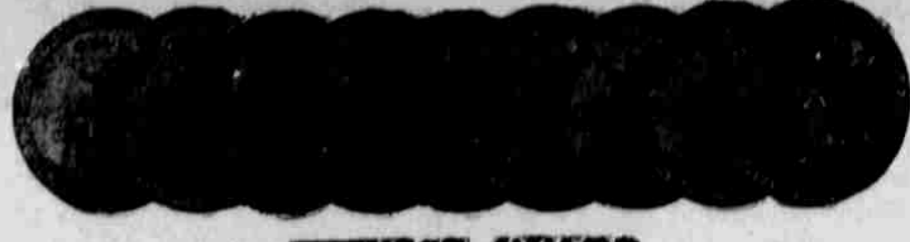
a bude vám dle žádosti přímo zasláno. Víno Medové samotné pak osvědčilo se proti prsním a plicním chorobám. Jest-li nastuzení, máte-li kašel, sáhněte ihned po doušku Richle's Honey-Wine Tonic. Máj-li děti vaše silný kašel (modrý), toto je jisté vyléčí.

Vyděláváme kůže!!

Platíme hotově za kůže a kožešiny. Pošlete nám kůže a my vyděláme je na pártyků za \$4.00; na pokrývky a posílíme za \$1.50; na čalby za \$1.50 a zhotovíme kabát za \$6. Vyděláváme kůže na postroje a šablony. Zaručujeme nejlepší práci ve státu. Pište si o cenník a zaslalci listky. O spolehlivosti naši přeovědíte se u First National banky v Omahě.

OMAHA ROBE & TANNING CO.

Jednatel: Frank Valdek, maj. 233 & Hickory, box 101 & 234 St. 1. Americe. Bndt Omaha, Neb.



HIGHEST AWARD

ILER'S Pure Malt WHISKEY



1898 at

TRANSMISSISSIPPI & INTERNATIONAL EXPOSITION

OMAHA, U.S.A.

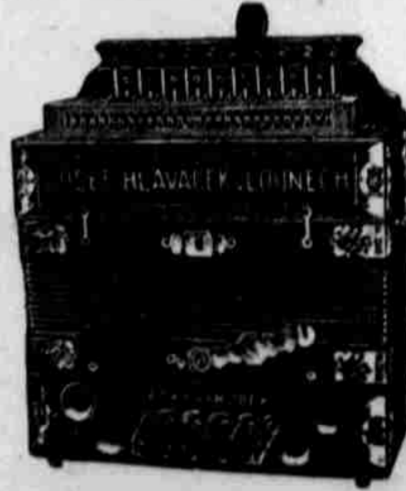
Dvanáct příčin,

proč Ilerova čistá sladová whisky získává si přízné přes všechny jiné kořalky, škotské, irské, kanadské, neb domácí, jest:

1. Poněvadž je šťastnou kombinací všech, bez chyb kterékoliv z nich.
2. Poněvadž předčí v jemnosti a lahodnosti všechny ostatní, co bylo dosud vyrobeno a uvaženo do trhu.
3. Poněvadž zamlouvá se zrovna tak známým, jako jemné chuti a želudku žen a nemocných.
4. Poněvadž svojí vyšší jakostí, chutí a čistotou stala se oblíbenou u lékařů, v rodinách za nálevnou, jakož i za kredenci.
5. Poněvadž předčí všechny ostatní kořalky na děláni hořkých nápojů a na přimiseň do sodovky.
6. Poněvadž jest to jediná sladová whisky, nabízená přímo od vinopalníků, není nikdy prodávána v sudech, nýbrž vždy v lahvič pod známku vinopalníků.
7. Poněvadž je vyráběna v jediné z největších vinopalen v zemi, jež ochranná známka jest nejlepší zárukou výtečné jakosti.
8. Poněvadž je tou jedinou whiskey, prodávanou pod podstatnou zárukou čistoty; \$1.00, vyplati se každému, kdo objeví v ní nějaké škodlivé látky neb umělé zbarvení, přičiň atd.
9. Poněvadž je náležitě vyráběna z nejlepších látek a nikdy se neprodává, dokud nedosáhla plného stáří ve vládních skladištích.
10. Poněvadž razí si cestu k oblíbě svojí vlastní hodnotou, bez vynakládání báječných peněz za oznamování, což musí býti přičteno ku ceně zboží a za to, čím skutečně je — první třídy silný prostředek, povzbuzovatel a zhuštěný pokrm nejvyšší možné jakosti.
11. Poněvadž je nabízena nikoli jako patentní lektvar, sňhující vyhojení všech nezhoditelných nemocí, nýbrž za to, čím skutečně je — první třídy silný prostředek, povzbuzovatel a zhuštěný pokrm nejvyšší možné jakosti.
12. Poněvadž prodávána je při malém, legálním výdělku, oprávněném jeji výrobou a prodejem v obrovském množství, vinopalnou, jak pouze na vnitrozemních daních platí tři miliony dolarů ročně.

WILLOW SPRINGS DISTILLERY, OMAHA, NEB.

Vyrobitelé Golden Sheaf čistě žitné a Bourbon Whiskey a Ilerovy Eagle jalovcové.



Světově známé české Harmoniky jakož i původně české

vyrábí největší **Heligonky** česká dílna

Josef Hlaváček v Lounech, (ČECHY.)

Krajané, pište si hned pro velký cenník a objednejte jen tam, protože ani v Americe není takové harmoniky k dostání. Tam prodávají německé zboží tovární a vydávají ho za české.

Pište si a obdržíte ZDARMA

nejnovější seznamy 100 českých talířových (Disc) 7- a 10palcových rekordů, českých válečkových rekordů pro fotografy a grafology. Zároveň zasílám seznamy českých hudebních pro všechny hudební nástroje, jakož i seznamy českých knih. Dále seznamy českých zpěvných sborů pro et. zpěvácké spolky, jakož i seznamy kupletů, duetů a komických scén pro et. ochotnické spolky. Dále pak seznamy importovaných českých tanečních kousků, ouvertur a směrů Národních českých písní pro et. hudební kapely, jakož i seznamy českých tahacích harmonik a hudebních nástrojů.

Hudební závod a kalihkupectví.

10—

ED. JEDLIČKA, 1359 Ave. A, New York, N. Y.